

Per.
Lat
020

Prodit Budapesti, I. Lipótmezei-út 6. decies in anno.
Pretium praesolvendi annum 4 tinnuli 80 filleri.

Megjelenik Budapesten, I. Lipótmezei-út 6. tízszer
egy évben. Előfizetési ára évi 4 Pengő 80 fillér.

Quondam pro libertate, — nunc pro vita gentis.

Martius iam ab antiquis est mensis libertatis. Mense Martio expergiscuntur¹ vires naturae, quae per hiemem obdormiebant. Mense Martio redeunt gramina campis. Mense Martio pecora, quae stabulis² hiemalibus clausa tenebantur, emittuntur in libera prata. Mense Martio cum renascente natura simul etiam hominum animi recreari cupiunt petuntque libertatem.

Ex antiquitate notissimus est ille anni a. Chr. n. quadragesimi quarti Martius, cuius Idibus pro periclitata³ libertate rei publicae C. Julius Caesar victima⁴ cecidit.

Nova aetas⁵ praesertim anni millesimi octingentesimi duodequingagesimi Martium certaminibus pro libertate motis clarum⁶ reddidit. Clarissima autem omnium horum certaminum sunt nostra Hungarorum. Nostrae vero novae libertatis exordium⁷ factum est ipsis Idibus Martiis.

At enim de quo genere libertatis tunc agebatur? Agebatur de terna libertate: de liberandis iobagionibus,⁸ de libertate preli,⁹ et de liberanda patria ab imperio Austriaco. Pro isto tertio genere libertatis, id est pro independentia¹⁰ Hungariae ab imperio Austriaco, etiam armis nobis dimicandum erat.

In illo bello tunc victi sumus et dehinc per septuaginta annos, quotcunque celebrabamus Idus Martias, semper praesertim patriae libertas nostros animos stimulabat.

Ex quo denique in novissimo bello gentium¹¹ corruimus; ex quo atrocissima illa pax Trianonensis ipsum corpus Hungariae in quinque partes dilaceravit; ex quo avulsarum¹² quattuor partium Hungaros extirpari, nosmet ipsos autem nomine Hungaro in medio relictos, terminis¹³ Trianonensibus circumclusos, ad suffocandum¹⁴ condemnatos esse videmus: ex hoc momento, amici, iam non solum Idibus Martiis, sed quotidie; non solum in festivitatibus,¹⁵ sed etiam in laboribus quotidianis; non solum in regni comitiis,¹⁶ sed etiam in scholis agitur — *de vita gentis*.

Haec iuvenis Hungarus non solum interdium vigil, sed etiam noctu in somniis mente et corde scire debet!

Pro vita gentis! — hoc sit adagium!¹⁷

¹ felébrednek ² téli istállóknban ³ veszélyeztetett
⁴ áldozatul ⁵ az újkor ⁶ tette híressé ⁷ kezdete
⁸ a jobbágyok felszabadításáról ⁹ a sajtószabadságról
¹⁰ függetlenségéről ¹¹ a legutóbbi világháborúban
összeroskadtunk ¹² a négy elszakított résznek
¹³ a trianoni határoktól ¹⁴ megfojtásra kárhozthatva
¹⁵ ünnepélyeken ¹⁶ országgyűlésen ¹⁷ jelszó.

EX ARCHIVO RELIGIOSO

Specimina¹ selecta e threnis,² id est
e lamentationibus Jeremiae
prophetae.

Et factum est, postquam in captivitatem
redactus³ est Israel, et Jerusalem deserta
est, sedit Jeremias propheta flens, et planxit⁴
lamentatione⁵ hac in Jerusalem, et amaro
animo suspirans, et eiulans⁶ dixit:

(*Cap. I. 1. aleph.*) Quomodo sedet sola
civitas plena populo; facta est quasi vidua⁷
domina gentium; princeps provinciarum facta
est sub tributo.⁸

(*2. beth.*) Plorans ploravit in nocte, et
lacrymae eius in maxillis⁹ eius; non est qui
consoletur eam ex omnibus charis eius;

omnes amici eius spreverunt¹⁰ eam, et facti
sunt ei inimici.

(*12. lamed.*) O vos omnes, qui transitis
per viam, attendite¹¹ et videte: si est dolor
sicut dolor meus? Quoniam vindemiavit¹²
me, ut locutus est Dominus, in die irae
furoris sui.

(*18. sade.*) Iustus est Dominus, quia os
eius ad iracundiam provocavi. Audite, ob-
secro,¹³ universi populi, et videte dolorem
meum; virgines meae et iuvenes mei abie-
runt in captivitatem.

(*N. B. Hebraicum aleph = Graecum α; beth = β;
lamed = λ; sade = σ; nun = ν; sunt simu' numeralia:
1, 2, 12, 18, 14.*)

¹ szemelvények ² a kesergő énekekből, vagyis Jer.
prof. siralmaiból ³ fogságba hajtatott ⁴ siránkozott
⁵ ezen siralommal ⁶ jajveszékelve ⁷ szinte özveggyé
lett a ⁸ adófizetés alá jutott ⁹ könnyei az ál-
láig lefolytak ¹⁰ megvetették ¹¹ figyeljetek ¹² meg-
szedett engem ¹³ Istenre kérek.

Idibus Martiis.

Ex quo regnum Hungariae et imperium¹
Austriacum, uti adagium² illud volebat,
«indivisibiliter et inseparabiliter» sub unius
eiusdemque principis regimine stabant, sem-
per neglectis laesisque legibus Hungaricis et
in servitium Austriae subacta patria nostra
gubernabatur.

Providentia divina gravissimis his saeculis
optimos viros, uti Franciscum Rákóczi, Ludo-
vico Kossuth, multosque minores dabat incly-
tatae³ genti ad pugnas pro patria et libertate.

Libertatis cupiditas summa vi Idibus Mar-
tians, nominatim Alexandro Petőfi, Mauritio
Jókai, Josepho Irinyi, postulata⁴ gentis ple-
bisque duodecim capitibus concepta sunt.
Ista duodecim capitula⁵ Martiana cum *Gentis
Carmine*,⁶ quod eodem die Petőfi scripserat,

primi fructus liberi preli⁷ evaserunt. Status⁸
et ordines Hungarici novas leges tulerunt,
quae plebis quoque iura tuta⁹ redditura⁹
fuerint. Leges illas rex Ferdinandus V. die
11. Aprilis sanxit.

Dominis autem aulae¹⁰ Austriacae displic-
ebant novae leges, praesertimque restituta
Hungariae libertas. Itaque irritaverunt¹¹ susci-
taveruntque contra Hungaros nationes¹² regni
minores, nempe Sclavos, Valachos, Serbos
et Croatos simulque armis Austriacis nos
invaserunt.

Coacti sumus ad defendendam libertatem
arma capere. Status et ordines auctore Ludo-
vico Kossuth sumptus¹³ ad instruendam
militiam gentis necessarios summo ardore¹⁴
decreverunt.¹⁵ Milites nostri mirabili fortitu-
dine pugnabant; devicissentque haud du-
bio hostes internos et perfidos Austriacos,
nisi externae legiones Russicae hostibus

¹ császárság ² jelszó ³ dicső ⁴ a nemzet követel-
ményei ⁵ ez a márciusi tizenkét pont ⁶ s a *Nem-
zeti dal* ⁷ lettek a szabad sajtó első gyümölcsei
⁸ karok és rendek ⁹ biztosították ¹⁰ osztrák udvar
¹¹ felingerelték és fellázították ¹² nemzetiségeit: a
tótokat, oláhokat, szerbeket és horvátokat ¹³ köl-
tségeket ¹⁴ lelkesedéssel ¹⁵ szavazták meg.

[Cap. III. 40. nun.] Scrutemur¹⁴ vias nostras, et queramus, et revertamur ad Dominum.

[41. nun.] Levemus¹⁵ corda nostra cum manibus ad Dominum in coelis.

[42. nun.] Nos inique¹⁶ egimus, et ad iracundiam provocavimus: idcirco tu inexorabilis¹⁷ es.

[Cap. V. 1.] Recordare,¹⁸ Domine, quid acciderit¹⁹ nobis; intuere²⁰ et respice opprobrium²¹ nostrum.

[2.] Haereditas²² nostra versa est ad alienos; domus nostrae ad extraneos.²⁴

[15.] Defecit²⁵ gaudium cordis nostri; verus est in luctum chorus²⁶ noster.

¹⁵ emeljük fel ¹⁶ helytelenül ¹⁷ kérlelhetetlen
¹⁸ gondolj vissza ¹⁹ hogy mi történt velünk ²⁰ nézz ránk és tekintsd ²¹ a mi gyalázatunkat ²² a mi örökségünk ²³ idegenekhez került ²⁴ külső ellenséghez ²⁵ elfogyott ²⁶ gyászra fordult a mi táncos kedvünk ¹⁴ vizsgáljuk meg utainkat.

nostris auxilio venissent. Quid vero nos pauci, etsi fortissimi, contra tantas copias armatas facere potuimus?! Nemini nostrum ignotus est belli pro libertate gesti tristis exitus: deposita arma apud Világos, et 13 martyres *Aradienses*.

Populus Hungaricus nonnisi post duo decennia, anno 1867., cum rege Francisco Josepho I. in gratiam rediit. Ex illo tempore florere coepit patria nostra: at post *bellum gentium*¹⁶ atrocissimum (1914–18.) *pacto Trianonensi* retrusi sumus in tam iniustas miserias, quibus pares¹⁷ mundus nondum viderit. Dilacerata¹⁸ est Hungaria, partesque potissimae factae sunt praeda eisdem hostibus, contra quos iam et anno 1848. pro libertate pugnavimus.

Populus Regni Hungariae attamen invicta fide et infracta spe luctabit¹⁹ porro et pugnet contra iniuriam Trianonensem. Credimus expectamusque regni resurrectionem a iustitia Dei omnipotentis et a virtute iuventutis.

Ludovicus Korenchy
disc. VIII. cl. gymn. real.

¹⁶ világháború ¹⁷ melyhez fogható ¹⁸ szétmargatott ¹⁹ küzdeni fog.

EX AUCTORIBUS ROMANIS

De caede Julii Caesaris.

(Caii Svetonii Tranquilli caesarum XII vitae:
Divus Julius Caesar.)

Caput LXXVI. Praegravant¹ tamen caetera facta dictaque eius, ut² abusus dominatione et iure caesus existimetur. Non enim honores modo nimios³ recepit, ut continuum consulatum, perpetuam dictaturam, praefecturamque morum, insuper praenomen *imperatoris*, cognomen patris patriae, statuum inter reges, suggestum⁴ in orchestra: sed et ampliora⁵ etiam humano fastigio⁵ decerni sibi passus⁶ est: sedem auream in curia et pro tribunali,⁷ thensam⁸ et ferculum⁹ circensi pompa, templa, aras, simulacra¹⁰ iuxta deos, pulvinar,¹¹ flaminem,¹² Lupercos,¹³ appellationem¹⁴ mensis e suo nomine...

Caput LXXII. Nec minoris praepotentiae¹⁵ voces propalam edebat, ut T. Ampius scribit: «Nihil¹⁶ esse rempublicam, appellationem modo sine corpore ac specie;... Debere homines consideratius¹⁷ iam loqui secum, ac pro legibus habere, quae dicat».

Caput XXC.... Subscripsere quidam L. Bruti statuae: *Utinam viveres!* Item ipsius Caesaris statuae: *Brutus, quia reges eiecit, consul primus factus est; hic, quia consules eiecit, rex postremo factus est.* Conspiratum est¹⁸ in eum a LX. amplius, C. Cassio, Marcoque et Decio Bruto principibus conspiracy. Qui primum cunctati, ... postquam senatus *Idibus Martiis* in Pompeii curiam edictus est, facile tempus et locum praetulerunt.¹⁹

¹ túlsúlyban vannak mégis ² annyira hogy ³ szerfölött sok tisztséget vett fel ⁴ emelvényt a játéknéző helyen ⁵ a maga számára az emberi magasságot túlhaladó intézményezéseket is ⁶ jó néven vett ⁷ törvényszék ⁸ szentségghordozó szekeret ⁹ circusi pompával való körülhordoztatást ¹⁰ szoborképmásait az istenek mellett ¹¹ áldozati vánkost ¹² papot a maga szentségének ¹³ a Pánéhoz hasonló papokat magának ¹⁴ hónapnak saját nevérol való elnevezését ¹⁵ nem kismérvű túlhatalmaskodás szavait hallatta ¹⁶ semmi a köztársaság, csak elnevezés test és alak nélkül... ¹⁷ megfontoltabban ¹⁸ összeesküdtek ellene több mint 60-an ¹⁹ készségesen találták megfelelőbbnek

Caput XXCI. Sed Caesari futura caedes evidentibus prodigiis²⁰ denunciata est... Et immolantem²¹ haruspex Spurrinna monuit: caveret periculum, quod non ultra *Martias Idus* proferretur. ...Ob haec, simul et ob infirmam valetudinem diu cunctatus, an se contineret,²² et quae apud senatum proposuerat, agere differret: tandem Decio Bruto adhortante, ne frequentes ac iam dudum opperientes²³ destitueret, quinta fere hora progressus est, libellumque insidiarum indicem,²⁴ ab obvio quodam porrectum, libellis caeteris, quos sinistra manu tenebat, quasi mox lecturus,²⁵ commiscuit. Dein... introit curiam... Spurrinam irridens et ut falsum²⁶ arguens, quod sine ulla noxa *Idus Martiae* adessent; quamquam is venisse quidem eas diceret, sed non praeteriisse.

Caput XXCII. Adsidentem conspirati specie officii²⁷ circumsteterunt: illicoque Cimber Tullius, qui primas partes²⁸ susceperat, quasi aliquid rogaturus, propius accessit, renuentique²⁹ et gestu in aliud tempus differenti ab utroque humero togam apprehendit, deinde clamantem: «*Ista quidem vis est!*» alter e Cassiis adversum³⁰ vulnerat, paullum infra iugulum.³¹ Caesar Cassii brachium arreptum graphio³² traiecit, conatusque prosilire alio³³ vulnere tardatus est. Utque animadvertit undique se strictis pugionibus peti,³⁴ toga caput obvolvitur; simul sinistra manu sinum ad ima crura deduxit,³⁵ quo honestius³⁶ caderet, etiam inferiore corporis parte velata. Atque ita tribus et viginti plagis³⁷ confossus est, uno modo, ad primum ictum, gemitu³⁸ sine voce edito. Etsi tradiderunt quidam Marco Bruto irruenti dixisse: *Καὶ σὺ εἶ ἐκείνων, καὶ σὺ, τέκνον?!* (*Et tu es inter istos, et tu, mi fili?!*)

²⁰ csodajelek is előre jelezték ²¹ mikor áldozatot mutatott be ²² otthon maradjon-e ²³ nehogy a várakozókat eszerbenhagyja ²⁴ a merényletet jelző jegyzéket ²⁵ azzal, hogy majd elolvassa, a többihez keverte ²⁶ mintegy tévesnek cáfolva ²⁷ tisztességadás látszatával ²⁸ a főszerepet vállalta vala ²⁹ amint az visszaintette ³⁰ szemben ³¹ a torka alatt ³² az íróvesszővel átszúrta ³³ egy második seb visszanyomta ³⁴ hogy mindenfelől kivont törökkel támadják ³⁵ lába aláig letolta ³⁶ hogy annál illendőbbben bukják el ³⁷ dőféssel összeszúrták ³⁸ csak egyet sóhajtva * «De hiszen ez erőszakos merénylet!»

EX ARCHIVO LATINO HUNGARORUM

Petri Ransani episcopi Lucerini epitome¹ rerum Hungaricarum.

Petrus Ransanus Siculus episcopus Lucerinus² divo Mathiae Hungarorum regi potentissimo ac sapientissimo utriusque³ vitae felicitatem!

Petri Ransani Siculi, theologi atque historici, Lucerini episcopi annalium omnium temporum liber primus et sexagesimus feliciter incipit. Cuius sunt Indices⁴ septem et triginta.

Index II., quo describitur Pannonia.

(Comitatus)⁵ Pilisiensis Danubio propinquat. Montana regio est, et tota vitifera;⁶ cum tamen solum eius sit sulfureum,⁷ fit ut vina quae fert, sint et ipsa sulfurea.

E multis eius agri locis aquae manant⁸ calidae, quarum nonnullae humanis aegris corporibus salubres⁹ sunt.

Ad eum comitatum pertinet utraque Buda, vetus et nova penes Danubium posita...

Et ab illa veteri ea, quae dicitur nova Buda, nomen accepit. Deleta namque illa vel bello vel alio eventu adversae¹⁰ fortunae, reliquiae¹¹ civium inde excedentes commigraverunt¹² ad locum, qui illis est visus natura munitior;¹³ ubi posuere sedes, ac paulatim aedificando eo perducta¹⁴ est res eorum, ut urbem tandem, etsi parum¹⁵ amplam,

¹ rövid foglalatja ² luceriai ³ mindkét életbeli boldogságot! ⁴ fejezete ⁵ van ⁶ Pilis-megye ⁷ szőlőtermő ⁸ minthogy talaja kénes ⁹ meleg vizek fakadnak ¹⁰ egészséget hoznak ¹¹ balsors ¹² a maradék polgárok ¹³ átköltöztek ¹⁴ erősebb fekvésűnek látszott ¹⁵ oda szállították át vagyonukat ¹⁶ kevésbé terjedelmes.

pulchram tamen nobilemque condiderint, quam ab antiqua patria nominaverunt.

In illa veteri Buda, quae vicatim¹⁶ hodie habitatur, basilica quaedam est aedificiis opereque atque artificio superba¹⁷; digna profecto, quae non in illo loco paene deserto, sed in quavis egregia urbe fuisset erecta.

Praeest ei praepositurae¹⁸ titulo Franciscus cognomine *Mester*, natione hungarus, qui bonarum artium¹⁹ et humanitatis²⁰ praesertim callet²¹ notitiam. Ideoque et in soluta oratione,²² et in componendis carminibus eius est elegans²³ ingenium.

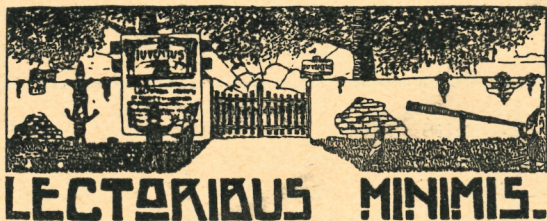
Nec est praetermittendum,²³ quod ibidem est virginum ordinis beati Francisci monasterium,²⁴ cuius magnitudini,²⁴ aedificiorumque magnificentiae ac pulcritudini multitudinique pretiosarum rerum divino pertinentium cultui, pauca puto²⁵ esse in orbe Christiano eiusmodi virginum coenobia²⁶, quae huic possent anteferri.²⁷

Supra eandem Budam in eadem Danubii ripa exstant adhuc vetustissimae cuiusdam urbis vestigia, referentia²⁸ magnum muri ambitum: Sicambria is locus vocitatur...

Haud multo supra penes quoque Danubium est Visegradum, oppidum quondam nobile; hodie, ubi situm antea fuerat, aedificata est a divo Mathia regia,²⁹ veteribus quibusvis eius generis aequanda³⁰ aedificiis.

Imminet³¹ ei loco mons, in cuius vertice posita est arx, ubi asservatur diadema³² illud apud Hungaros sacrum, quo solent eorum reges coronari.

¹⁶ utcákra osztva ¹⁷ büszke ¹⁸ prépostsági címmel ¹⁹ a művészeteknek ²⁰ és az emberi műveltségnek ²¹ érti ismeretét ²² kiváló az ő tehetsége ²³ azt sem szabad hallgatással mellőzni ²⁴ nagyságához, stb.-hez fogható ²⁵ úgy vélem, kevés ²⁶ ilyenféle női szerzet van a keresztény világban ²⁷ eléje tehető volna ²⁸ amelyek nagy falkerületet mutatnak ²⁹ királyi kastélyt épített M. ³⁰ bármely régi építményhez fogható ³¹ ezen hely fölél hegy meredezik ³² fejdísz ³³ folyó beszédben is, verselésben is ³⁴ Szent Ferenc-rendi apácáknak monostora.

Blasius¹ Nasutus.

Blasius Nasutus¹ semper aliquid vilipendebat;² semper aliquem vituperabat.³

Blasius Nasutus irridebat⁴ vicinum, quod nomen esset ei *Niger*, cum *rufos*⁵ haberet capillos; et alterum vicinum *mutum*,²¹ cui nomen erat *Cantor*.

Blasius Nasutus laudabat lunam, quia noctu lucet in tenebris; at obiurgabat⁶ solem, quia lucido die prodigit⁷ lucem.

Blasius Nasutus die quodam exit in agrum. In margine agri caulis⁸ cucurbitae longus repit in veprem. De caule tenui⁹ dependet cucurbita¹⁰ valde magna.

Blasius Nasutus in fine agri recumbit¹¹ sub umbra ingentis quercus et diu cernit¹² ex robustis ramis arboris pendentes glandes parvulas.¹³

Blasius Nasutus iam etiam ipsius Creatoris prudentiam illudit.¹⁴ Cur Deus tam tenui cauli cucurbitaceo non parvas glandes dedit? Cur Deus non robustam quercum tanti ponderis cucurbitas ferre iussit?

Dum Blasius Nasutus haec meditatur,¹⁵ decidit repente glans de cacumine quercus, tantaque vi ferit¹⁶ Nasuto *nasum*,¹⁷ ut statim sanguis ei profluat¹⁸ e naribus.

«Vae mihi! — ingemit Nasutus Blasius — Si nunc cucurbita illa ponderis semicentennarii¹⁹ mihi nasum percussisset, actum²⁰ esset non solum de naso, sed etiam de capite meo!»

¹ Nagyokos Balázs ² ócsárolt valamit ³ gyalázott valakit ⁴ gúnyolta ⁵ holott vörös haja van ⁶ szidta ⁷ tékozolja ⁸ egy hosszú tökinda kapaszkodik egy bokorra ⁹ a vékony indáról ¹⁰ tök ¹¹ lefekszik ¹² szemléli ¹³ függő makkszemeket ¹⁴ kicsúfolja ¹⁵ ezeken tündöklik ¹⁶ üti meg ¹⁷ az orrát ¹⁸ kibugygyan a vér az orrlyukaiból ¹⁹ félmászás súlyú tök ütötte volna meg ²⁰ vége volna nemcsak az orromnak, hanem a fejemnek is ²¹ néma.

EX DIURNIS

Domus septuagintaquinque contignationum.¹ *Chicagine*, in oppido Americae Septentrionalis, nunc struitur² novissimum monstrum³ aedificiorum. In *via Michiganiensi* domus aedificatur septuagintaquinque contignationum. Domus ista undeviginti contignationibus superabit illam adhuc altissimam domuum Americanarum, quae *nubila ferientes*⁴ dicuntur, scilicet *Domum Woolworthianam* (Woolworth House) in oppido *Newyork*. Amplectetur⁵ haec domus inter alia hospitibus⁶ recipiendis cubilia⁶ mille, plusquam centum cancellarias,⁷ permagnum numerum tabernarum,⁸ et cetera. Explebunt sumtus⁹ aedificandi quingenties centena milia dollarorum.

Tesserarius¹⁰ vecturae electricae ad iuris doctoratum promotus.¹¹ Singulare¹² tenacis¹³ industriae exemplum praestitit iuventuti studiosae iuvenis quidam nomine *Iosephus Czira*. Iste iam altero anno Budapesti iura discebat, cum paupertas eum uniforme¹⁴ tesserarii vecturae electricae vestimentum¹⁴ induere coegit: at non ut incepta studia omitteret, sed multo magis ut eadem absolvere posset. Iuvenis sedulus quotidie a quinta hora matutina usque ad octavam in curribus¹⁵ electricis tesseras¹⁶ vectoribus¹⁷ distribuebat. Inter octavam atque primam pomeridianam¹⁸ praelectiones magistrorum in universitate audiebat diligentissime. A prima usque ad tertiam domi discebat. A tertia hora pomeridiana usque ad vesperras iterum in curru electrico servitium¹⁹ praestabat. Nocturnis denique horis plurimam operam studiis dabat, minimumque temporis quieti. Per quattuor annos laboriosam hanc vitam agebat *Josephus Czira*. Absolutis demum studiis nunc die 22. Martii regia Hungarica Scientiarum Universitas Petro-Pázmáneá promovit²⁰ eum recepitque²⁰ inter iuris doctores.

Longa hiems. Continua²¹ duravit hiems paene per totum mensem Martium cum frigore aspero. Sero glacies fluviorum rupta defluit et tarde liquefiebat²² nives. Sanctus

Iosephus (19. Martii) non solum violas nullas, sed ne galanthos²³ quidem nivales protulit; nec *Benedictum* (20. Martii) hirundines²⁴ ciconiaeve benedixerunt. Inter haec mala profuit²⁵ id unum, quod nivibus paulatim liquescentibus nullae vastaverunt inundationes²⁶ vallium agros.

1 hetvenötmeletes 2 épül 3 csodája 4 felhőkarcolóknak 5 magában foglal majd 6 vendégszobát 7 irodahelyiséget 8 üzlethelyiségek 9 az építési költségek 10 villamosvasúti jegykezelő (kalauz) 11 jogi doctorrá avatva 12 páratlan példáját 13 a kitartó szorgalomnak 14 egyenruháját 15 a villamos kocsi-kon 16 a jegyeket 17 az utasoknak 18 délutáni 19 teljesített szolgálatot 20 avatta és fogadta 21 szakadatlanul 22 olvadtak 23 kikeleti hóvirágot 24 fecskék, sem gólyák 25 az az egy haszon volt 26 áradások.

Cingarus scelus commiserat; itaque a custodibus¹ publicae securitatis in carcerem deducebatur.

Occurrit cingaro vir quidam notus, qui per iocum:² «Quo tendis³ — inquit — cingere?»

Respondet ei cingarus aequo⁴ animo: «Eo venatum.»⁵

Tunc ille mendacis cingari mentem turbaturus⁶: «Quid⁷ isti viri armati, qui te insequuntur?!»

Cingarus superbe:⁸ «Isti domini mea tela⁹ venatoria mihi ferunt.»

Alexius Czuppon.

Caupo providus.¹⁰ Medicus quidam doctus orationem habebat ad populum verbisque alacribus¹¹ depingebat, quam noxium¹² esset vinum et quodlibet genus alcoholici¹³ potus et corpori et menti...

Orationem magna multitudo hominum audiebat. In multitudine stabat etiam caupo

1 rendőr 2 tréfából, incselkedve 3 hová igyekszel 4 nyugodt lélekkel 5 vadászni 6 hogy zavarba ejtse 7 hát ezek...? 8 büszkén 9 vadászfegyvereimet hozták utánam 10 az előrelátó korcsmáros 11 élénk szavakkal vázolta 12 ártalmas 13 a szeszeseitnak.

quidam cum amicis hospitibus, qui multos per annos quotidie apud eundem cauponem potaverant.

Attoniti¹⁴ nunc dissertationes viri doctissimi audiunt. Qui ubi ad finem peroravit,¹⁵ increpant obiurgantque¹⁶ potatores *amicum* cauponem de improbitate,¹⁷ quod sibi tantum *veneni* dedisset...

Caupo aliquamdiu tacitus tolerabat iurgia.¹⁸ Sed cum unus ex amicis eum interrogasset: nonne mala conscientia nunc excrucietur,¹⁹ «Equidem cruciarer summo pere, — respondit — nisi providus fuisset... At ego semper providus, percautus²⁰ et circumspectus eram caupo; itaque ne vitam vobis breviorer facerem, neve animam vestram corrumpere, — mero²¹ semper satis multum aquae admiscebam.»

Alexius Czuppon.

Ore puerili.²² Avunculus hospes ad malesalum²³ fratris filiolum: Noli semper saccharum²⁴ rodere, mi fili; ne tibi dentes corrumpantur. Vide materculam tuam, quam pulchros habeat dentes! Certe ea nunquam saccharum rodebat.

Puer: Valde erras, si hoc putas. Matercula quibuscunque noctibus in aqua servat dentes; ideo tam pulchri sunt.

Prisca Morgos.

In schola. Vehiculum,²⁵ quo quisquiliae²⁶ domesticae ex urbe exportari solent, prope scholam sistitur et auriga tintinnabulo²⁷ signum dat, ut ancillae²⁸ quisquiliis ex domibus ad vehiculum efferant.

Signo auditum discipulus quidam, omnium nequissimus,²⁹ — quamquam haud ignorabat, quem ad finem signum datum esset — petulanter³⁰ exclamavit: Tintinnatum est!³¹

Cui magister: Ita est; sed tantum quisquiliis!

Alexius Czuppon.

Piscator quidam hamat³²... Ignoti consistunt prope eum et diu exspectant, si pisces

¹⁴ megdöbbenve ¹⁵ mikor ez beszédjének végére ért ¹⁶ felelősségre vonják ¹⁷ lelkiismeretlenségéért ¹⁸ a szemrehányásokat ¹⁹ nem gyötri-e a rossz lelkiismeret ²⁰ óvatos és körültekintő ²¹ a szinborhoz... kevertem ²² gyermekszájjal ²³ rossznyelvű ²⁴ ne rágj cukrot ²⁵ a szekér ²⁶ házi szemét ²⁷ csengővel ²⁸ a szolgálók ²⁹ a leghaszontalanabb ³⁰ pajkosan ³¹ csengettek ³² horgászik.

capiat... At frustra! Denique unus expectationis taedio³³ motus: «Nihil — inquit — plus vecordiae³⁴ est, quam talis piscatus!»

Ad quem piscator: ,Vehementer erras. Multo maior est vecordia — talem piscatum spectare.’

Alexius Czuppon.

³³ megúnva a várakozást ³⁴ nincsen nagyobb gyötrellem.

Solutiones aenigmatum Numeri 5.

- I. Acervus magnus auri puri.
- II. Nulla salus bello; pacem te poscimus omnes.
- III. Quo quis sapientior est, eo solet esse modestior.
- IV. Candida pax homines, trux decet ira feras.
- V. Non scholae, sed vitae discimus.
- VI. 1. furfur — 2. murmur — 3. turtur.
- VII. *Opus, vis, ira, donum, iter, umbra, soror.* — *Ovidius.*
- VIII. limen.

Aenigmata Numeri quinti recte dissolverunt:

Veszprémienses: Helena Szakáts, discipula IV. cl. gymn. — Stephanus Bilustyák, Franciscus Szabó, Josephus Faubl, Josephus Albrecht, Stephanus Frühbauer, Egonius Riedl, Eugenius Bokrossy, Andreas Világhy, Joannes Leiker, Ladislaus Tóth, Stephanus Schmidt, Ladislaus Horváth, Ladislaus Ránzay, Michael Petrák, Franciscus Szelmayer, Ladislaus Vörös, discipuli V. cl. gymn.; Josephus Osvald, Joannes Nagy, Adalbertus Vörös, disc. IV. cl. gymn.; Eugenius Molnár, Josephus Gácsér, discipuli III. cl. gymn.; Adalbertus Nagyváthy, Alexius Karsay, Franciscus Zumbok, Alexander Karsay, discipuli II. cl. gymn. — *Sabarienses:* Ladislaus Békefi, discipulus VI. cl. gymn. et Carolus Langhammer, discipulus IV. cl. gymn. — *Miskolcienses:* Julius Földváry, Tibortius Kovács, Ladislaus Bank, Stephanus Gömöri, discipuli classis II. B. gymnasii regii catholici. — *Debrecinenses:* Laurentius Kesztyűs, Antonius Kölcsey, Albertus Porkoláb, discipuli classis V. B. gymnasii reformati. — *Quinque-Ecclesiensis:* Stephanus Weisz, discipulus V. cl. gymnasii realioris. — *Szeczárdiensis:* Julius Barakovits, discipuli VIII. cl. gymn. realioris. — *Keszthelyiensis:* Nicolaus Rosenberg, disc. VI. cl. gymn. realioris. — *Budapestini:* Dionysius Jurenák, discipulus VII. cl. gymnasii publici Matthiani. — Susanna Kauser, Catharina Malán, discipulae VII. cl. thygatrogymnasii Sophiani.

AENIGMATA.

I.

Decanus senex facultatis philosophicae litterariaeque in quadam universitate dignos atque indignos versibus elegantissimis solebat cele-

brare. Displicebat hoc rectori; itaque data occasione hexametro, uti sequitur, imaginibus expresso illum, ne id faceret, admonuit:

II. Ad saltum equulei dat distichon:

tur	ver	le	×	tum	si	dat
gne	flo	hi	stas	ma	sa	nus
prae	va	i	mo	mes	au	bus
res	ems	bet	Po*	ae	for	est

(ab Helena Vadasdy et Prisca Katona!)

III. Quadratum hocce occultat syllabas, quae ad saltum equulei et prorsum et retrorsum lectae eodem hexametro consilium prudens expriment.

Quid hoc consilium?
(Alexius Czuppon.)

A*	ma	mit	×
ro	ti	nam	nec
psa	spi	ar	tit
mor	ra	i	ce

IV. (ab Alb. Porkoláb).

- 4, 1, 14, 3, 6 = animal domesticum
- 23, 9, 16, 18, 1 = ubi gladiatores certabant
- 7, 13, 15, 19, 5, 2 = praepositio
- 10, 8, 21, 26, 23 = quam matrem Brutus oscula-
- 24, 1, 17, 30, 12 = praenomen Romanum [vit
- 29, 20, 27, 25, 31 = talis puer primae aetatis
- 28, 22, 11, 21 = sic... ad astra
- 1 — 31 = proverbium

V. syllabis sequentibus: A, ca, ci, ctra, cur, E, E, gos, I, le, Ly, ma, nae, no, non, phon, Pla, ris, Ro, rus, Si, Ta, the, to, tus, Xe, componenda sunt nomina hisce circumscripta:

1. philosophus Graecus (2 syll.)
2. urbs Italiae (2 syll.)
3. urbs Graeciae (3 syll.)
4. rerum scriptor Gr. (3 syll.)
5. filius Daedali (3 syll.)
6. rerum scriptor Rom. (3 syll.)
7. dea rixarum (2 syll.)
8. legislator Spartaee (3 syll.)
9. filia Agamemnonis (3 syll.)
10. fraudator Graecus (2 syll.)

Litterae horum nominum initiales deorsum lectae nomem reddunt praeclari sculptoris Graecorum.

(a Nicolao Rosenberg).

Constructor ephemeridis: JOSEPHUS IRSIK.

Budapest, I., Lipótmezei-út 6.

ad quem litterae quaecunque mittantur.

Administratio ibidem.

Sumptibus Societatis Magistrorum Intermedi-scholarium Catholicorum. — A Katholikus Középiskolai Tanáregyesület költségén.

(Praeses: STEPHANUS ACSAY DR., elnök.)